Ч. 221 (11.189). Львів, середа 5. жовтня 1927. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Позичка.

Львів, 4. жовтня 1927.

На перший плян польського державного життя вибивається тепер справа американської позички. Хоч на сторінки преси попадають тільки фрагментаричні вістки про хід позичкових переговорів, хоч і ті вістки здебільшого гороїжного характеру не зясовують як слід справи, то нема ніякого сумніву, що це найбільша журба санаційного уряду.

Вже кілька місяців ведуться позичкові переговори між представниками американської консорції Моннетом і Фішером з одного боку і польським урядом з другого без виглядів завершитися корисною умовою. Санаційний уряд приписує собі одну велику заслугу, а саме стабілізацію і впорядкування господарського життя. Та загально відомо, що та стабілізація є проблематична. Додатня господарська коньюнктура потравневого уряду базувалася на цілком припадкових ситуаціях зовнішнього характеру, незвязаного з польським життям. Рішаючий вплив на поліпшення відносин у Польщі мав англійський вугільний страйк, який спричинив підвисення горішньо-шлеської вугляної продукції та поширив базу польського експорту. Але з моментом закінчення англійського страйку знову настали сірі будні. Торговельний біланс заломився, над польською „устабілізованою“ валютою завис Дамоклів меч нової девалюації, зявилася примара поширення безробіття. Зменшений експорт вугля намаганося поповнити експортом збіжа, а це дало той сумний наслідок, що уряд був змушений підчас передновку закуплювати і спроваджувати до хліборобської країни закордонне збіжа. Урядовці, почтовики і залізничники домагаються підвисшення платні. Уряд безрадно розводить руками і з нічим відправляє численні делєгації.

Тимчасовою 15-міліоновою американською позичкою вдалося оживити кредитово-будівельний рух підчас літа, однак це була тільки крапля в морі запотребування і то переходового характеру. А тут іще велика стихійна катастрофа в Галичині вимагає великих вкладів, щоби сяк-так привернути знищені области до первісного стану та відвернути від населення невимовно важкі наслідки нещастя. Правда, уряд зручно намагається перекинути свої обовяки у відношенні до знищеного населення на плечі громадянства, одначе всетаки та катастрофа ляже важким тягарем на господарському житті на довгі літа. До тогож стоїмо напередодні соймових виборів, в яких прийде до рішаючої розправи між санаційним урядом та його прихильниками з одного боку і Хієно-Пястом та його адгерентами з другого. Уряд виступить активно у виборчій акції. А щоби її виграти, мусить мати позитивні аргументи. Терезу побіди має рішити велика американська позичка у висоті 70-міліонів долярів. Вона то має у вапніючі жили господарського життя Польщі пустити свіжу струю. Аж тоді можна думати про трівкіше вдержання валюти, насичення приступнішим кредитом торговлі, промислу і хліборобства та зменшення, як не ліквідації безробіття. [illegible] американська позичка є фундаментальною основою і рішаючим підсиленням уряду маршалка Пілсудського. На позичкових надіях він стоїть і будує свої дальші пляни. Тільки з хвилею припливу американських грошей він може важитися звести рішаючий бій зі своїми завзятими противниками і перехилити настрої мас у свою сторону.

Для більшого ефекту обмотує справу позички таємними містеріями. Він іще гороїжиться. Мовляв — усе складається якнайкраще, тільки предложений американськими повновласниками емесійний курс не підходить урядові. Тому то пп. Моннет і Фішер, ніби то накидуючись з позичкою, просто упадають під тягарем переговорів. Щоденно висилають величезні депеші, викидаючи на них по 30.000 зол. денно, щоби тільки заспокоїти твердий і непохитний уряд. А одночасно в червоній пресі услужні публіцисти виспівують оди в честь „мурованої“ валюти і незвичайно корисних господарських виглядів. Все це нічого більше, лише настрої, щоби опісля осліпити настроене громадянство корисними вислідами позичкових переговорів. Бо уряд не має іншого виходу, як приняти диктат американських капіталістів. Від позички залежить дуже багато; а в першу чергу „муроване“ істнування уряду і його вигляди на майбутність.

Книжка і її місяць.

II.

Насувається ще потреба відповісти на питання вартости книжки під якосним оглядом. Сьогодні це питання приходить під дискусію, при нагоді місяця книжки.

Про вартість книжки сказав один французький письменник, що нема злих книжок, а є тільки книжки, добре або зле написані. Цей вислів одні приймають без застережень, а інші бачать у ньому охоту гарною фразою звільнитися від обовязку дати ясну відповідь. На всякий випадок ми ніяким робом не погодимо представників ріжних світоглядів щодо думки про вартість книжки. Інакше буде на справу дивитися речник релігійного християнського світогляду, інакше ліберал, котрий ще живе такими „буржуазними предразсудками“, як терпимість, свобода слова й переконань, інакше боєвий речник безоглядної клясової боротьби, котрий знову вважає шкідливим релігійне виховання, тощо. Погодити всі ті так розбіжні ідеольогії неможливо. І з цього здає собі справу цей освітній рух, що стоїть під кличем незалежности. А саме, він не усувається ні перед одним питанням, котре видвигає життя на арену. Він безпристрастно подає ріжниці в поглядах, зясовує мотиви, якими руководяться речники протилежних ідеольогій, полишаючи за кожною одиницею право самостійного й самодіяльного вибору якоїсь ідеольогії. Цей вибір буде тоді найменше фальшивий, коли освітній рух набере уповні виховних рисів. А його керманичі не будуть обмежуватися до словесного голошення своєї ідеольогії, але на кожному кроці при всякій нагоді працею і цілим своїм життям будуть доводити її правдивість. Одначе це незалежне становище викликає невдоволення правих і лівих кругів, котрі бажають (сьогодні більше ніж коли небудь давніше) виразної заяви в один або другий бік. А не могучи діждатися такої виразної відповіди, самі організують свої сили, перебираючи в свої руки давніші установи, або на випадок неможливости створюють власні освітні організації. (Таких прикладів в західньому світі дуже багато.)

У нас зазначується також цей рух. В одних випадках дехто хоче безумовно накинути свою волю і свою ідеольогію істнуючим товариствам. Одночасно бачимо проби творити власні організації культурно-освітні, бібліотечні, тощо. До цеї справи наше становище ясне. Не маємо права й не маємо сили зборонити комусь творити культурні організації, які підходять їхнім творцям як помічний засіб для скріплення власної ідеольогії. Нпр. в бібліотечній справі ми стоятимемо за **громадськими бібліотеками.** Бо і в нас розвиток діла буде мусіти піти тим шляхом, яким йде у других народів. Там бібліотека є такою самою установою як школа. Вона розвивається на громадські засоби, що пливуть з податків, вона має обслугувати кожного громадянина, котрий хоче із неї користати. А в такому випадку крітерієм доброї і вартісної книжки буде те, що має виховати нам добрих, ідейних, високоморальних українських громадян. Кожна книжка власного письменства буде для нас дорога й вартна, коли передає нам і буде передавати майбутнім після нас культурний доробок минулого; коли своїм змістом служить до того, щоби скріпити засоби українського чоловіка в його життевій боротьбі; коли своїм змістом буде наказувати українському громадянинові пізнати себе, свої духові сили й здібности; коли наказже організувати власні духові сили проти себелюбного перематеріялізування. Кожна книжка чужого й світового письменства, мистецького й наукового, буде нам дорога й вартісна, коли вона є збогаченням для людства, без якої не буде потрібної повноти в передаваних культурних цінностях, сучасному нам і майбутньому після нас поколінню.

Коли такі вимоги поставимо до наших бібліотек, переконаємося, що наш вибір впаде на не дуже велике число книжок. І нашим (тепер читальняним в дальшій майбутности громадським) бібліотекам не повинно залежати на великій кількости книжок. Для наших бібліотек повинна бути чужа засада, щоби необхідно мати кожну книжку на своїх полицях. Це полишім науковим бібліотекам. При складанні катальогів до наших народніх бібліотек ми повинні так поступати, щоби рахуватися ще і з тою обставиною, що головний наш читач буде походити з селянських і робітничих шарів, себто з тих кругів, в яких дуже мало часу можна відкладати на читання книжок. Цього часу він не може марно тратити. А ми мусимо зробити все, що потрібне, щоби йому помогти у викон-

станні скупого часу. Наш читач із названих вище шарів потрапить на протязі свойого життя прочитати яку сотню-дві книжок, не враховуючи брошур, поодиноких журналів та часописів. Беручи такий стан під увагу побачимо, що скрупулятність при виборі книжки для читача є просто наказана, як велика необхідність. Це друге, себ-то відповідний вибір для читача, осягнемо дбайливою опікою над читечем, пізнанням його життєвих інтересів. Тоді легко навяжемо до цих побудів, які вкладають читачеви книжку до рук і подбаємо про те, щоби наш читач найшов у книжці допомогу в свойому житті і найшов поширення своєї життєвої сцени.

Але й таке відношення, хоч як поважне, до порушеної справи, не рішає уповні питання про добру й вартісну книжку. Усе буде залежати від ідеольогії бібліотекаря, а далі від того гурта людей, котрий буде надавати тон веденій роботі. Вони будуть приноровлювати у своїй роботі всі досягнення в обсягу бібліотечного діла, читачівства, тощо, будуть прикладати їх у практиці так само, як і всі інші, а проте канони складених книжок будуть дуже ріжнородні, і навіть часто протилежні. А тоді вертаємо знову до того самого місця, з якого ми вийшли, себ-то виявляємо неспроможність виразної відповіди щодо доброти книжки.

Все те діється тому, що ми найшлися в добі, в якій з надзвичайною силою змагаються ріжні світогляди. В ріжних сторонах світа ріжні світогляди є пануючими, себ-то мають на свої послуги навіть матеріяльні сили й матеріяльну екзекутиву. Боротьба між ними не покінчилася. Ніодин з них не є так побитий, щоби проголосив свою капітуляцію перед другим. Кожний йде ще у бій, окрилений одною думкою, що він одинокий є справедливий і оправданий. Кожний живе надією повної беззастережної перемоги.

Серед такого положення всюди там, де люди можуть користуватися певною свободою у виявленні своєї думки, буде панувати велика розбіжність і вона буде характеризувати громадську роботу. Вона доводитиме часом до боротьби всіх проти всіх. Але як нераз вже досі було на протязі історії людства, так і в нашій добі наступить певне оформлення, признаки якого вже й сьогодня можна передбачувати. Між ними є: право кожного чоловіка на повноту життя; вирівнання ріжниці між матеріяльною і моральною культурою людства в користь цеї останньої; усунення кривлячих соціяльних нерівностей між людьми; крітерієм до вирівнання має остати праця одиниці з поглядом на духові і матеріяльні потреби спільноти-колективу. Всяка неволя одиниці чи колективу, духова чи фізична, мусить уступити. У майбутности місце тільки для вільних людей, котрі перше всього потрапили себе увільнити від власних ріжного рода низь-

ких оков. Місце для людей, котрі кожний свій крок обдумують з поглядом на потреби й вимоги спільноти такихже особнів, що і вони.

З цього становища й ми підходимо до книжки як засобу, що дає нам змогу пізнати найвищі правди, вносесі засади. Книжка має стати помостом для розуміння мого ближнього (це є той ближній, котрого маємо любити) з тіснішої і ширшої спільноти. І поскільки книжка виконує це післанництво, вона вартна для нас. Для такої книжки ми влаштовуємо місяць книжки. Для такої книжки ми готові влаштовувати свята не тільки прилюдні, маніфестаційні, значіння і вплив яких нераз дуже незначні. Ми хотіли би найрадше довести до того, щоби кожний українець у всякому приванні уважав святочною кожну ту хвилину, коли бере до рук добру книжку.

М. Галущинський.

Вистава
української і білоруської преси у Варшаві.

(Від нашого кореспондента).

Варшава, 29. вересня 192.

Весь минулий тиждень відкритою була в одному крилі варшавського університету (код. „Головній Школі") вистава української і білоруської преси. Офіціяльно зветься що виставу уладила т. зв. Славянська Ліґа (перетворена в мин. році з анемічного Т-ва Молодих Славян) при співучасти Інституту для дослідів нац. меншостей. Фактично ініціятором вистави був старий білоруський діяч п. Земкевич, якого теж львина частина заслуги в добутті всіляких дозволів від ріжних — як завжди в таких випадках — дуже „підозрливо" (кажучи делікатно) настроєних властей, та в самому добутті експонатів. В цьому останньому ділі видатно допоміг йому п. Левко Лукасевич відносно відділу преси української. Метою оцих ініціяторів й організаторів було заманіфестувати богацтво й живучість українського й білоруського друкованого слова перед варшавськими анальфабетами у справах чужонаціональних, при чому з порівнання чисельности експонатів „виходить" і „не виходить" можна би легко порівняти колишні (головно рік 1917) і нинішні умови для істнування непольської преси в Польщі. Звичайно, що при нинішніх відносинах треба було подбати за таку фірму, яка дозволяла би на найбільшу свободу у виставі (нпр. виставлення нелеґальних видань) — і коли це вдалося ініціяторам і організаторам зробити, то слід це вписати їм у добро. Інформаційно пропаґандистична ціль вистави на цьому ні трішки не втратила.

Цих кілька слів — може навіть трохи недискретного — пояснення про авторство й характер вистави необхідно було подати в імя правди з уваги ось хочби на такий один скрайно тенденційнозлобний **брехливий** допис про виставу у 78 ч. „Ради", писаний якимось п. Гриценком видно по старій рецепті професійного калюмніяторства „радянських" редакторів на все, до чого „**я**" не приложив руки.

Вистава безумовно має хиби, але вийшла вона багато краще, ніж цього сподівалися скептики, що знали про заходи до неї. І ціла сила подробиць вказує на безумовно добру волю організаторів. І так нпр. справді — нема там картограмів на стінах, нема гарних катальоґів на столах, недостає чимало видань. А проте повний картковий катальоґ таки є, уложено експонати по системі, яка зразу кидається у вічі й дозволяє **грамотним** глядачам легко орієнтуватися (про авторитетні для дописувача „Ради" панночки, які на виставі української преси шукають китайщини, не говориться), а при радянській пресі фіґурує на столі повний офіціяльний катальоґ усіх періодичних українських видань на Наддніпрянщині. Про добру волю свідчить нпр. факт, що поруч із численними мапами Ромера, якими вдекоровано стіни, є не тільки переслідувана (щоправда, невідомо защо) польською цензурою „мапа національностей" Вонсовіча, але й мапи Боплана з прегарного видання гр. Тишкевича, „карта України" офіціяльного київського вид. з 1918 р. і мапа Гасенка віденського вид. з 1920 р. Отримано експонати передусім від Бібліотеки Наукового Т-ва у Львові, — очевидно, лише з бібліотечних дуплікатів, від Української Парлям. Репрезентації, від Українського Центр. Комітету у Варшаві, від п. Захарченка з Праги (з подібної торішньої вистави) но й від приватних осіб. Радянське посольство у Варшаві **відмовило** позичити експонатів та посередничити до Національної Бібліотеки у Києві, буцім то тому, що в орґанізації вистави приймають участь „петлюрівці". Всіх білоруських експонатів 812, українських 680 крім книжкових видань. В основу вистави покладено такі принципи: час від 1918 до 1927 року для укр. преси та поділ на краї і на те, що „виходить" і що „не виходить".

Білоруська преса займає три столи, над ними — польські географічні мапи Ромера, пять білоруських мап мінських і виленських видань (з чого дві етнографічні) і великий портрет Скорини. Перший стіл — це білоруська преса до війни 1914 року. Там находимо найстарші білоруські часописи: „Мужицкая Правда" 1863—64, і „Змова" 1870 (по білоруськи, польськи й литовськи вид. у Цюріху). У цьому відділі нараховуємо 20 експонатів. Дальше йде: білоруська преса підчас війни, 1914—19 (88 експонати), та врешті білор. преса з 1919—27 рр.: в межах Польщі, на Литві, в Чехословаччині, в Америці й на Радянській Білорусі. Окремо згуртовано видання Інституту Білоруської Культури в Мінську. Нинішній стан білоруської преси у Польщі виказує 13 часописів, здебільша політичних тижневиків (щоденника нема жадного). З того аж 4 часописам „покровительствує" польська влада; туди належать: „Беларуская слова" й „Досьвітні" Павлюкевіча (білоруський Даниловичь), „Беларускі Дзень" і „Беларуская культура". З найцікавіших експонатів слід згадати „Вызвол...а", орган ославленого „генерала" Будака-Балаховича (1920 р.), друкований у ваґоновій друкарні, добутій на фронті у — Троцького. Із давньої нелеґальщини бачимо: „Беларускі партызан", виданий у 1922 р. повстанчим отаманом Чортом; адрес редакції й адміністрації — „Белавежская пуща". З нинішніх нелеґальних газет: „Чырвоны сьцяг", Вільно, орган КПЗБ (комун. партії Зах. Білоруси).

Українська преса займає собою 12 столів. Вона, як сказано, обіймає лише роки 1918—27. Над першим столом голосить вивіска „Не виходить". Отих нерпів аж 76 штук. Це дорогі нині історичні памятки, зроджені визвольницьким переворотом і погибші у вирі катастрофи: „Наддністрянські Вісти", „Золочівське Слово", „Урядові Вісти Косівського повіту", „Бережанський вістник", „Наша Земля" (Чортків), „Републіка" (Станиславів), „Голос Калуша", „Дрогобицький Листок", „Товмацькі Вісти" — це було не так, як нині! Тут-же й покійні студентські органи „Вістник Драгоманівської Організації" і „Кличі". На другому столі (над ним гарний портрет Федьковича) є вже пізніші видання, але теж усі з категорії „не виходить" (із 16). Між ними найцікавіший: „Вперед" українськими й „Wpered" польськими черенками з того самого дня 14. грудня 1918 р. з історичним наказом польської військової команди замісць вступу. Третій стіл теж „не виходить" — тут здебільша видання таборові, м. і. одноднівка 6-ої Січової Стрілецької Дивізії „На руїнах" у Щипюрні (всіх експонатів 67). Аж на четвертому великому столі істнуючі нині, або тільки недавно усопші, під Польщею видання — 124 експонати. На „Ділі" відмічено, що це щоденник. З найцікавіших експонатів: нелеґальна „Сурма", орган Укр. Військової Організації, ч. 2 за березень 1927 і „Гей-Гу, Гей-Га", „орган лісових чортів", квітень 1927. На цьомуж столі окремо — видання Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові. Окремий стіл обіч показує (дуже нечисленні) українські і білор. твори з „Історії друку". У слідуючій салі перший стіл — радянська преса, завдяки згаданому становищу

КЛЯВДІЯ БОБИКЕВИЧ. 3)

Проклін мумії.

По довгих міркуваннях пішла я тайком до п. Морган і прохала її, щоби вона пішла зі мною до Астора.

— До нього ні, він поганий, гордий і неприступний, але якщо так дуже хочеш, то я звернуся до пані Астор, а вона зробить для мене, що побачиш Атру.

Заговорила в телефон та довідалася, що Астора якраз не було дома.

— Їдьмо! — сказала до мене.

Ми сіли в авто і піґнали.

Пані Астор, надзвичайно мила й симпатична жінка, привитала нас на порозі. Я її не знала. Вона сподобалась мені тим, що не було в неї гордости ні зарозумілости, ні холоду, що звичайно буває у людей з величезним богацтвом. Заявила щиро й отверто, що поведе нас, дасть нам змогу оглянути все, що нас цікавить, хоча проти волі мужа, бо бажає віддячитися за чемність Морґана, що відступив від купна.

Вела нас через ряд світлиць, що своїм богацтвом могли чарувати, але я не бачила нічого... Вкінці переступили ми поріг затемненої кімнати, і... я зразу зобачила ту — про котру мріяла...

Лежала на килимі, маленька, ніжна, вся тісно завита в довгі жовтосірі полотна і лише голова була видна. Це було маленьке, темне, висохле личко, скісні запалі очі з довгими віями, правильний ніс, затиснені уста чудної лінії, волосся... якогось дивного мідяного коліру... і все...

Мене неначе прикувало до Атру. Я не могла відірвати очей від тої постаті, а душа чогось щеміла... Оце така людина як і я, і жива була, мала свої мрії-сни, свою рідню, знайомих — і де це все ділося? Куди щезло те життя... той дух, куди?... Завдяки бальсамуванню ми можемо бачити її тіло, а міліярди тих, що бесслідно щезли, наче й не були...? Куди...? Чи може живуть на тих зорях недосяжних, таємничих, що мерехтять та приваблюють...? Ах, загадко...! На що живемо — на що болїємо — мучимося — коли в порох обертаємося?... Добре, тоді бальсамували — а тепер цього секрету ніхто не знає!... А що далі буде — далі? Тисячі літ... Я дивилася на Атру наче зачарована, впялила очі у це темне худе лице — і думала: „Ах, коби вона жила — промовила"...

Опісля оглядала я домовину, що лежала біля неї. Мала форму тіла. Голова вимальована, наче там кучеряве волосся, лице свіже, румяне і скісні сині очі. Коло уст, наче затаїлася усмішка Монни Лізи. Наче у сні... Я вернула знов до Атру, щоби утревалити в памяти той вид, тоту загадку — що стільки мені говорила... І стільки тисяч літ перейшло, стільки людей — а до нині ніхто не може сказати, що таке смерть? Що воно?... Таке ніби буденне — звичайне, а таке таємниче! Кажи Атру, ти любимче Ізиди! Де ти? Кому граєш на арфі...? Скажи, хто ми — що ми — кому навіщо здалися... нехай воно мене не мучить...!

Але Атру мовчала...

На силу мене відтягнули та показали ще інші цікаві речі: вази дивних форм, тарілки з чистого срібла, самоцвітні камінї, що блищали до світла.

— Лише ви живі, як колись! — казала я до них у дусі — ви безсмертні...!

І дармо бабуся мені наказувала, щоб нічого з тих річей не купувати. Мене ніщо не притягало. Я лише відчувала, що над тим усім висіло щось таємничого, надлюдського, надземського, і я не то, що нічого не забажала, але навіть не торкнулася нічого... Не могла... Оце стояла ваза, чорна, з білим мальовилом, на чудесній тонкій ніжці...

— Хто тебе створив? — питала я, оглядаючи дивні фіґури та орнаменти. — Де той дух, що тут малював, над тим думав...? Де та людина? Що з нею? Що ти бачила...? Чого мовчиш? Кажи! — думала я, і аж самій страшно стало. — Може я божевільна...? — питала я сама себе і оглядалася, чи обі дами не позирали на мене.

Пані Астор держала в руках округлу глибоку миску і пояснювала:

— Так, тут було повно всякого каміння: аметистів, рубінів, сафірів, аж очі розбігалися, але Давид нічого більше не хотів купити, лише мумію і домовину...

— А інші речі чиж не ваші? — запитала п. Морґан та вказала рукою на вази, тарілки, перли.

— Ні. Професор ще нікому їх не продавав. Хоче повезти в Америку. Там можна вдвоє-втроє дорожче продати, як тут. А що я Давид рад би мумію чим скорше доставити домів і має вже для неї замовлену окрему кабіну, то професор рішився їхати разом з нами. Тому то й ці річи ще в нас.

— А карнавал? — запитала п. Морґан.

— Ах! — махнула п. Астор ру-

…ну рад. посольства дуже неповна (всього й експонати); ситуацію ратує — один загальний катальог істнуючих на Рад. Україні періодиків. Обіч — незвичайно цікавий стіл з історичними експонатами з післяреволюційних і добольшевицьких часів: часи Центральної Ради, Гетьманщини й УНР.; жаль, що й цей відділ сильно здекомплектований (усього … експон.). Окремо згуртована наша американська преса (85 експон.), окремо українські видання у Чехословаччині, окремо видання Академії Наук у Києві (…значені у Львові). На особливе признання заслуговують відділи (дарма, що теж неповні): „Преса, присвячена українській справі (квестії)" та „Українська преса на чужих мовах". Останній стіл, не українська преса, що виходила та виходить (не всюди заплатила) у таких краях: Австрії, Югославії, Румунії, Данцігу, Франції й Німеччині.

Пояснюють гостям експонати — при білоруській пресі згаданий білорусин п. …ович і при українській — українець п. Л. Лукасевич. Фреквенція гостей, як на байдужу й інертну варшавську публику, яка має розгін лише до … кіносінів і кабаретів, досить численна: пересічно 80 осіб денно. Якщо дописувач „Ради" кладе в вину „невмілого зорганізування виставки" факт, що звіти з виставки у польській пресі грішать неуважою і непоінформованністю, то хай пригадає собі факт, що в одній Варшаві виходить 6 великих жидівських щоденників, обслуговуючих 400.000 варшавських жидів, а польська варшавська преса до нині не має зеленого поняття про стан, організацію і вигляд жидівського громадянства і його — преси. Трудно вимагати від організаторів пресової виставки — від смільчаків першої того роду спроби на тутешньому ґрунті, — щоби вони — переробили польську психіку! За те діло, яке вони зробили, належить їм признання.

I. Кедрин.

Документ морального самогубства чи фальсифікат?

Львів, 3. жовтня 1927.

Сьогоднішня почта принесла нам з Варшави документ, який проймає грозою кожну людину та будить у ній болюче почуття обридження до всього того, що в ньому міститься. Цей документ це „посвідчення" посла Пащука, що назад вернув до Комуністичної Посольської Фракції у варшавському соймі. Можливо, що це фальсифікат. Якщо так, то кидає він все одно невесьле світло на ті чинники, що його придумали. Наводимо його в цілости в польському оригіналі, так як він до нас наспів.

Ось і він:

Złożyłem na ręce Marszałka Sejmu zawiadomienie o swojem wystąpieniu z Komfrakcji. Swój krok motywowałem tym, jakoby istniał rozdźwięk pomiędzy mną a innymi członkami Komfrakcji na punkcie polityki narodowościowej. Bezpośrednio potem zgłosiłem swój akces do Ukraińskiego Klubu Poselskiego.

Obecnie po dłuższym namyśle, niniejszem publicznie k munikuję, że uważam swój krok głęboko politycznie niesłusznym, jednocześnie komunikuję o swojem wystąpieniu z Ukraińskiego Klubu Poselskiego. Całkowicie solidaryzuję się z komunikatem Komunistycznej frakcji z dnia 20. września, uznaję za słuszne, że mó postępek nie może mieć innej objektywnej treści, nie może być inaczej oceniony, jak go oceniła Komunistyczna Frakcja. Bo w zasadzie, przyczyną mego wystąpienia z Komunistycznej Frakcji nie były jakieś polityczne różnice, a tylko wyraz wewnętrznego osłabienia w związku z przeżyciami na tle osobistym. Ten mój krok, wrogowie pracującej masy ukraińskiej, starają się wykorzystać do walki z ruchem rewolucyjnym. Spodziewać się w tem wykorzystaniu od nich sumiennego podejścia do sprawy, liczyć na ich etyczność — to złudzenie.

A to, co opublikowało w mojej sprawie „Diło" przechodzi wszelkie granice, świadczy o całkowitym politycznym i moralnym rozkładzie i wskazuje na ten marazm, jaki cechuje ich polityczną działalność. W artykule z dnia 23. września pod tytu'em: „Nacjonalizm i Internacjonalizm" podaje „Diło" za podpisem p. I. Kedryna rzekomy interwiew ze mną. Komunikuję, że coprawda prowadziłem rozmowę z p. Kedrynem, który wraz z innymi dziennikarzami obstąpili mnie z powodu wystąpienia mego z Komfrakcji, to jednak, to co mówiłem całkowicie się różniło od tego, co było podane w „Dile" z naciskiem podkreślam, że „interwiew", to bezczelny falsyfikat, wymyślony przez p. Kedryna lub redakcję „Diła", dla wiadomych celów politycznych. Wymysłem i podłem kłamstwem jest twierdzenie „Diła", jakobym ja myślał i mówił, że walki o narodowe wyzwolenie pracujących mas ukraińskich nie można połączyć z walką klasową zjednoczonego międzynarodowego proletarjatu.

Całkowicie staję na stanowisku i uznaję prawidłowość linji narodowościowej polityki Kominternu, WKP i KP(b)U i uważam, że jedyna droga narodowego wyzwolenia pracujących mas ukraińskich, stworzenia istotnie niezależnej zjednoczonej Ukrainy, Ukrainy Robotniczo-Chłopskiej, — to droga socjalnej rewolucji w sojuszu z pracującemi masami innych narodów. Wszytkie inspirowane mnie przez „Diło" oszczerstwa na Komintern rosyjskiej lub polskiej narodowości, to nic innego, jak próba staremi metodami wzbudzenia nienawiści narodowościowej, próba złamania jednolitngo frontu robotniczo-chłopskiego wszystkich narodowości próba osłabienia ukraińskich mas pracujących w ich walce z „Undem" i in. drobnomieszczańskiemi partjami i tą drogą usprawiedliwić swoją ugodową politykę — zdradę mas pracujących i pociągnąć je za sobą w bagno ugody. To, że „Diło" ucieka się do takich falsyfikatów, jest wyrazem całkowitego bankructwa tego obozu. „Diło", korzystając z mej pomyłki i dla ratowania siebie przed bankructwem pisze o mnie, jako o jednym z największych działaczy komunistycznego ruchu w Polsce. Nigdy siebie za takiego nie uważałem, byłem tylko szeregowcem rewolucyjnej armji, która bohatersko walczy za całkowite wyzwolenie mas pracujących, za ziemię dla chłopów bez wykupu, za całkowite wyzwolenie narodów ujarzmionych, władzę robotniczo-chłopską. Niezależnie od mojej pomyłki, z której obecnie w całej pełni zdałem sobie sprawę, a w przyszłości, tak jak w ciągu całej mojej działalności politycznej, a szczególnie w ostatnich latach, nie przestanę walczyć o całkowite społeczne i narodowościowe wyzwolenie mas pracujących Zachodniej Ukrainy i zgłaszam swój powrót do Komunistycznej Frakcji.

28.IX. 1927 r. A. Paszczuk
poseł na sejm.

Якщо цей документ дійсно оригінальний, то видно, що його підписано у почутті передсмертних судорогів. Покищо не вимагає він ніяких коментарів ні аналізи.

Останні вісти.

ВИСТУПАЮТЬ ІЗ П. П. С.

Варшава, 3. жовтня 1927.

У звязи з виключенням мін. Морачевського з ППС. виступають значніші члени тої партії. Як один із перших виступив публіцист Тад. Голуфко, тепер начальник сх. виділу при мін-стві закорд. справ. Також презес міської ради Варшави пос. Яворовський зареагував на партійний присуд у справі мін. Морачевського. Одначе він заявив, що бажаже у цій справі заняти становище на Нач. Раді, яка відбудеться в половині жовтня.

СКАСУВАННЯ ВЯЗНИЦІ ПРИ ВУЛ. БАТОРІЯ.

Варшава, 3. жовтня 1927.

На конференції в мін-стві справедливости, що займалася справами тюремництва в Польщі, постановлено старатися перенести вязниці зі старих будинків до нових. Порішено з огляду на недостачу новочасних уладжень скасувати вязницю у Львові при вул. Баторія.

ПІСЛЯ АРЕШТУВАНЬ У ЛЬВОВІ.

Львів, 4. жовтня 1927.

Всі арештовані у звязи зі справою ґен. Загурського далі остають в арешті і нині передадуть їх до диспозиції суд. властей. Арештовані техніки дізнали, що автором летючок є якийсь Барисевич, суд. аплікант, який утік і скривається. Переведено ревізію в редакції енд. „Ойчизни" і в льокалі „Звйонзку Люд.-Народового" при вул. Зіморовича, де найшли протидержавні брошури й акти „Обозу В. Польскі", що свідчать про ворожу діяльність для уряду.

ВЕЛИКА КРАДІЖ У ВИГОДІ.

Долина, 3. жовтня 1927.

Мин. ночі невислідженї злодії вломилися до бюр тартаку у Вигоді. Розбили каси і забрали з них 120.000 зол., 190 ам. долярів, 100 нім. марок і 3000 чеських кор.

ЗМОВА ПРОТИ ПРІМО ДЕ РІВЕРИ.

Париж, 3. жовтня 1927.

Наспіли тут вісти, що мадридська поліція впала на слід широко розгалуженої змови проти диктатора Прімо де Рівери. Змовники хотіли вбити диктатора підчас отворення Нац. Зібрання. Досі арештовано в звязи зі змовою 30 людей, переведено ревізії і сконфісковано багато друків. На чолі змови стояли реп. провідники Маркіно, Домінго, Бальдоморо і Ляванна. Кількох визначних ґенералів зажадало від короля, щоби негайно усунув диктатуру Прімо де Рівери. Поліція найшла в льокалі змовників більше як сто бомб. Цензуру загострено.

ВІДКЛИКАННЯ РАКОВСЬКОГО.

Париж, 3. жовтня 1927.

Аґ. Гавас подає з Москви, будьто би уряд СРСР. рішився відкликати Раковського. Чічерін заявив, що добрі взаємини між Москвою і Парижем не повинні потерпіти наслідком дипл. інциденту.

Біржа.

Гроші.

Доляр 8·90·50—8·91, канадійський доляр 8·88·00—8·89, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінґ 1·25·50—1·26·25, рум. лея 0·05·50—0·05·75, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·72, англійський фунт 43·40—43·70, німецька марка 2.12·25, данціґський ґульден 1·73·00, червінець 30·30—31·20.

Золото: 20 кор. 36·50—36·80, 20 франків 34·50—34·80, 20 марок нім. 42·40—42·80, 10 рублів рос. 46·50—46·90.

Срібло: кор. австр. 0·65·00—0·66·00, 5 кор. австр. 3·40—3·50, фльорен австр. 1·70—1·75, рублі рос. 2·70—2·74, копійки за рубель 1·33—1·37.

Збіжже.

Пшениця двірська 48·50—49·50, пшениц селянська 46·00—47·00, жито 37·25—38·52я ячмінь броварний 39·50—41·50, ячмінь на мливо 37·25—38·25, ячмінь пастівний 34·50—35·50, овес 30·25—31·25, кукуруза румунська 31·50—32·50.

Ратункова акція.

Долина, 1. жовтня 1927.

Подаю підсумки страт, спричинених повінню в долинському повіті. На 87 громад повіту 48 потерпіло величезні страти і їх положення жалю гідне. Менші страти виказує 25 громад і тільки 14 щасливих громад не потерпіло нічого. Загалом утопилося в нашому повіті 12 осіб, а позатим 25 штук рогатої худоби, 9 коней, 42 овець, 11 свиней і около 2.000 штук всякого дробу. Простір управної землі, засипаної камінням і намулом, виносить понад 3.000 морґів. Скількість пошкодованих господарств рахують на 8.000. Вода знесла 114 хат, 1 млин, 26 стоділ, багато мостів і т. д. З водою поплило понад 5.000 кіп збіжа і 1200 фір сіна. Не менше збіжа вода замулила ь стодолах. Багато літ важкої праці треба буде аби повіт видзвався з усіх тих страт!

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вклад. книж. ч. 8165 Центро-Банку Львів, Ринок 10, зложили дальше в золотих:

Д-р Станислав Старосольський (Львів) 2 доляри, Антонія Довбенко, учит. (Хрусцін к. Лодзі) 10 зол., Яцик, уряд. Польського Банку (Львів) 10 зол., Народній Дім (Любачів) 10 зол., адв. д-р Степан Ардан (Любачів) 10 зол., Олександер Коссик (Львів) 15 зол., радн. Антін Лукіянович (Львів) 10 зол., архикнязь Вільгельм Габсбурґ (Василь Вишиваний), Будапешт, 200 пенґи — 311 зол., Андрій Борисевич, вязень (заклад карний Короново) 5 зол., Ґронський, вязень (закл. карн. Короново) 5 зол., о. Володимир Карачевський, Чернятин п. Городенка, збірка в церкві 11.40 зол., о. Зиновій Флюнт, Граб, п. Кремпна, збірка в церквах 25 зол., д-р Осип Гробельний, лікар (Станиславів) 50 зол., Український Народній Дім „Воскресения" (Копичинці) 50 зол., о. Павло Лукомський, Рожище на Волині, збірка, 53.60 зол., о. Іван Чолган, Іване Пусте п. Мельниця, збірка в церкві 54 зол., о. Іван Глодзінський, Руда Сілецька п. Камінка Струм., збірка в двох церквах 107 зол.

Разом виказано сьогодні 737 золотих і 2 доляри. З попередньо виказаним 23.147.89 зол., 493 дол. і 10 нім. марок зложено досі **23.884.89 золотих, 495 долярів і 10 нім. марок.**

•

Справлення похибки.

У вчорашньому числі „Діла" подано у виказі жерта на навіщених повінню помилково, що п. **Микола Малицький**, власник дібр Шляхтинці біля Тернополя, зложив 50 золотих, а має бути **50 долярів**.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

НОВИНКИ.

— **Ловецьке свято.** В понеділок дня 3. жовтня ц. р. відбулося в Успенській церкві у Львові посвячення образу св. Евстахія, покровителя ловецтва по східному обряді. Образ приміщено в ниші церковної каплиці, де згодом має станути і вівтарик. В день св. Евстахія буде там рік-річно відправлятися богослуження для ловців. Новий артистичний набуток Успенської церкви фундував Григорій Терлецький в Мидятич, а образ малював Петро Холодний. Посвячував образ і відправив Богослуження о. Яросевич, член укр. лов. тов. „Тур" у Львові.

— **Заява.** О. Севастіян Зубрицький із Плавя повідомляє нас листом, що його навзнще помістили між членами комітету польської хліборобської виставки без його відома та згоди.

— **Катастрофи й нещастя.** У півд.-середній Америці прийшла хвиля циклонів, що нищать міста та вбивають людей. Всі втрати покищо необчислені навіть приблизно. — Біля Галле (Німеч.) розбився поїзд; 16 ранених. — Згоріло все югославянське село Св. Петро, біля Огулина.

— **Львівська хроніка.** 6000 зол. лежало в касі управи „пасажу Міколяша" та вломники, які її розбили були чомусь занадто схвильовані і грошей не запримітили. — На 2 міс. вязниці і на зворот 1620 зол. і 180 дол. засудили власника камениці, що важився від комірника вартости відступне. — Люди, що проходжувалися у неділю по Ягайлонській зачалися…

…кою — доки ми виберемося, то й зіто настане.

— А то чому? — спитали ми обі.

— Тому, що мій чоловік трясеться над мумією. Вибирав що кращі, певніші кораблі. Але — на жаль — мумія має погану славу і ніхто не хотів приймити її на поклад. Бояться. Тож ми ждемо вже викінчення Титаніка.

— А той, то вже певний?

— Но! Той новенький, перший раз на воді... велитень, усюди сталь, залізо — небувалий комфорт, — примінення найновіших винаходів... Капітан згодився на перевезення мумії, тому й ждемо.

Тимчасом надійшла служниця і повідомила, що пан Астор вернув. На цю вістку ми чим боржій зачали збиратися, щоби відійти незамітно, але пані Астор нас задержала.

— Ще хвилинку — сказала. — Давид здається піде в свої кімнати, а я хотіла би показати вам іще одну дуже цікаву річ. Ось ця ваза...

Міліонерка підіймила саме ту тяжку вазу, яку я перед хвилею оглядала і стала пояснювати білі фігури, що на ній були, коли оце на порозі станув високий, плечистий чоловік, і змірив нас мрачним та грізним оком.

— Алісо! Як ти сміла без мого дозволу? — крикнув.

Пані Астор з переляку випустила вазу з рук, а та впала її на ногу з такою силою, що бідна жінка аж зойкнула з болю й захиталася.

Ми обі, я і пані Морґан, кинулись у тій хвилині до неї, щоб не повалилася й підвели її до канапи біля мумії, та й уложили.

Пан Давид не рухнувся з місця, лише став докоряти:

— А...! добре тобі так! Як ти сміла сюди без мене?...

Мій терпець урвався.

— Замовчіть зараз! Не бачите, як ваша жінка терпить?... Замісць післати по лікаря, ви викрикуєте тут наче фірман на вулиці! Ми не прийшли ваші скарби оглядати, ані нічого взяти, хай ваш маєстат успокоїться — професор Рональдзон позволив нам вибрати деякі перли на масковий баль — зрозуміли?... Перестаньте бурмотіти — кричала я йому сміло в лице. Що він міг мені зробити?...

Астор умовк, але ворожий погляд його спочив на мені аж лячно стало. Енерґійна п. Морґан тимчасом стояла в другій кімнаті біля телефону і кликала лікаря.

— Це лише хвилеве, це перейде! — успокоювала мене п. Аліса. — Нехай прийде Дора та положить оклади. Це перейде.

(Продовження буде.)

ли як горить авто і як його гасять, коли воно вже згоріло. — Залізничий робітник закохався нещасливо в дівчині із залізним серцем і стріляв до себе чотири рази, але тільки раз удатно, не смертельно, в околицю серця.

— **Авторові комедії.** Наша редакція одержала листа від якогось автора, що не підписався і не подав своєї адреси з проханням, щоби помістити оголошення, чи яке видавництво, установа або приватна особа не видала би комедії на 4 дії людині, що находиться в злиднях. Не маючи змоги відповісти авторові приватно, радимо йому звернутись із своїм рукописом до „Кооператива Український Театр" у Львові, Руська 18.

— **Книжки та журнали до СРСР.** Митова управа радянського уряду дозволила висилати до осіб на території СРСР. почтові опаски (бандеролі) з книжками та журналами не більш одного примірника кожного. Тільки на журнали мод мусять мати окремий дозвіл ті, що їх одержують.

— **Україна без солодощів.** Цукорничий (не цукровий!) промисл на радянській Україні ввійшов у стадію кризи. Цукорням бракує какао і імпортованих необхідних сирівців для виробу солодкого печива та конфітур. Бракує теж порошкованого цукру, а навіть кращого рода муки. Так каже „Економіческая Жізнь" з дня 22. вересня.

— **Конгрес психічних дослідів.** Міжнародній конгрес дослідників психічних явищ, що зібрався цими днями в Парижі розглядав цілу низку проблєм непризнаних ще досі офіціяльною наукою, а проте признаних офіціяльними вченими. Два найвизначніші його учасники Шарль Ріше, голова конгресу, відомий фізіольоґ і англійський фізик Олівер Льодж, що створив нову теорію атомів, є від недавнього часу спіритистами. Англієць Ворколіс реферував явища телепатії на віддаль, зоольоґ Краль переносини думки від людини на звіря (на прикладі думаючої собаки Рольфа); мюнхенський окуліст Тішнер доказував надприродну силу жіночого медія в Грапу Сільберт, що вводить у рух предмети; д-р Ру і Мутіс реферували питання, як можна науково передбачувати явища та події?

— **Спомин франц.-американської дружби.** Цими днями у Парижі святкували спомин спільної спільної французько-американської війни великанським зїздом американських леґіонерів, бувш. учасників війни. З цього приводу один франц. часопис подає цікаву подробицю цієї воєнної дружби. Коли Америка рішилась воювати на боці союзних держав, представник Франції Тардіє, пригадав у Вашингтоні Вільсонові, що Франція потрібує в найблищих місяцях 300.000 американських жовнірів. Вільсон відповів на це спокійно: Чому лише 30.000? Америк. ґенерал Першінг збираючи армію, подумав, що вона потрібує теж військової музики, на зразок французької. Як не як, а при оркестрі таки лекше вмирати. У Парижі найшовся американський маестро Дамфош. Цей до спілки із франц. товаришами взяв на себе організацію військової музичної школи для американських жовнірів. Охотників було маса; не всі хотіли брати участь у війні зараз на фронті. На таку школу відступила міська рада у Фонтенебльо одно крило великої порожної будівлі. Прийшов мир, а в школі вчилось грати на сурмах і бубнах ще багато вояків. Тоді громадяни Фонтенебльо пішли до голови по розум і заявили, що музичної школи не касують. Долар мав тоді високий курс і Франція потрібувала такої доброї валюти. Із 250 багатих американських підданих, що хотіли робити війну в оркестрі, сотка перейшла негайно на відділ мистецтва, який відчинено в цьомуж будинкові. І так на зразок франц. академії мистецтв у Римі істнує до нині в Фонтенебльо америк. академія мистецтв і музична школа. Французи дістають за це доляри, а видають дипльоми, з якими мистці американці роблять ще більші доляри вернувшись до свого „нового світа". З воєнного інтересу лишився до нині мирний.

— **Рекорди.** У мировім суді 10-ої округи у Варшаві, є 11 пресових справ проти редакцій, всі процеси початі комісаріятом уряду. Процеси є наслідком статей у звязку із справою ген. Загурського. — Франц. летун Далеґа побив дотеперішній рекорд швидкости лету переїзджаючи з Льондону в Париж в 94 хвилинах. Коли так піде далі, то діждемось хвилини, коли деякі льондонці будуть приїзджати щодня до бюра в Париж, а парижане в Льондон. — За рік розвелось у Німеччині 34.450 подружних пар — подвійно стільки, що в році попереднім. — Найвищий аргентинський суд думає над тим, чи може признати лікареві гонорар, який він озвачив для свого пацієнта власника великих просторів землі: приблизно півтора міліона зол. — У Сербії попрощався з життям молодий чоловік Зівадін Маркович рекордовим способом: купив динаміту і висадив себе в повітря з хатою. — У Глеєгов трапився теж рідкий випадок смерти: молодий ремісник, що мав узяти шлюб, пішов в останній хвилині оглянути своє нове помешкання і там згинув від удару серця на кріслі, коли всі ждали на нього в церкві. — У Лодзі жидівська партія „Бунду" скликала передвиборче віче глухонімих, на якому кандидати виголосили промови жестами. — Перші воздушні похорони оглядала цими днями Москва. Тіло американського кореспондента Гавсена спалили і з літака розсіяли над містом. — Рекордову кару присудили одному чоловікові в стейті Мічіґан: досмертна вязниця за контрабанду алькоголю! — За один невеличкий рукопис Глюка заплатили на прилюдній розпродажі музичних рукописів у Берліні 34.000 зол., рекордову ціну. — Мешканці франц. міста Аріон шукали від довшого часу причини, чому щезають безслідно собаки. Виявилось, що їх крав поляк Вацлав Убоні, який годувався разом із родиною собачим мясом. Закон не боронить їсти собак, але боронить їх красти і за це Убоні стане перед судом.

— **Чудасії.** Молоді американки не вдоволяються тим, що наслідують мущин в їх нормальнім виді. Тепер придумали вони моду нюхати табаку. Річно Спол. Держави витрачують 50 міл. дол. на купно табаки.

— **Папа і націоналізм.** Римська преса повідомляє, що папа приготовляє енцикліку на тему націоналізму. Точніше кажучи буде це щось у роді розвідки на тему загострення конфлікту між Святим престолом і французькими націоналістами. Цей конфлікт почався виступом папи проти націоналістичного денника „Лякціон франсез", а скінчився димісією кардинала Бійо і ректора франц. семинарії Ле Фльош. Отже енцикліка не про націоналізм взагалі, бо Муссоліні міг би почути себе враженим, а про одну форму націоналізму у Франції.

— **Світова всячина.** Голова франц. т-ва боротьби проти війни, Демон, виступив у Берліні з промовою, в якій висловився за потребою утворити світовий парлямент і міжнародню міліцію для охорони миру. — У Києві застрілився професор санітарно-бактеріольоґічного інституту П. Саліцький. — На одним паризькім цвинтарі поліція найшла 300 бомб таких самих, якими докопали замаху італ. анархісти на поїзд Марсилія-Ніцца. — Анґорським послом у Москві призначений перший секретар президента республики Тевфік-Паша. — Японія має намір скликати міжнародню конференцію в справі обмеження морських сил. — Провідник шотляндських робітників бувш. міністр Уітлей заявив, що покидає політичну діяльність. — Американські банкирі не згодились дати позички 30 міл. дол. німецькій державі. — В Єрусалимі юрба безробітних розгромила бюра сіоністичної організації. — Занедужав директор московського художнього театру Станиславський — Офіціяльна статистика Австралії стверджує, що її населення збільшилось утричі від 1881 р.; нині є там 6 міліонів. — Шеста партія Капаблянка та Альохіна розіграна. — Географічне Т-во Канади назвало одно новозідкрите озеро на півн. Заході озером Напжесера і Колі.

— **З кіна.** У кіні „Палас" нова фільма „Усміх долі" на підставі песи Пежинського

З судової салі.

Чи пресовий декрет обовязує?

В днях 26 і 29 вересня ц. р. та в дн 1. жовтня ц. р. відбулася перед Окружним карним судом розправа гром. Григорія Бресденя з Підбірець коло Львова, як приватного обвинителя, проти Івана Паробчака, господаря в Підбірцях, за обиду чести, поповнену друком. Предметом приватної скарги Гр. Бресденя, заступленого через адв. д-ра Ол. Марітчака, був зміст дописей Ів. Паробчака, які появилися в „Свободі" і „Громадськім Голосі" в 1925 р. із закидами проти діяльности Гр. Бресденя. Заступник обвиненого радн. Ів. Герасимович підніс закид невластивости суду з причини знесення пресового декрету ухвалою сойму і домагався переказання справи судови присяжних. Трибунал у складі суддів: Руппа, Русина і Зґурського відкинув закид невластивости суду і перевів розправу проти Ів. Паробчака, якого по переведеній розправі засуджено на кару арешту протягом 1 місяця з загостреннями і на зворот коштів карного поступовання. Одночасно трибунал завісив вимірену Паробчакови кару на 3 роки. Обвинений зголосив проти засуду зажалення неважности, а прив. обвинитель відклик задля низького виміру кари та зажалення проти завішення кари. З того виходить, що пресовий декрет далі має силу закону не зважаючи на те, що соймй ого відкинув.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Озеряни: 5. X. Діти Агафера.
6. X. Дні нашого життя.
Копичинці: 7. X. Майська ніч.
8. X. День і ніч.
15-? 485 9. X. Запорожець за Дунаєм.

На „Рідну Школу" зложила Українська Студентська Громада у Варшаві 5 зол. замісць привітання в день вінчання члена Управи абсольвента політехніки п. Костя Баласа з Марійкою Тросевичівною. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 648 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

ПОДЯКА.

За совісне і дбайливе лічення зубів, складаю отсею дорогою щиру подяку Вп. Д-ру Симону Раппапорту і Якову Нассові вул. Сикстуська 17/II.

1-1 644 ІРИНА ДРЕЗОВСЬКА.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.